

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน
2. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนโดยเฉพาะ
  - 2.1 งานบริหารวิชาการ
  - 2.2 งานบริหารบุคลากร
  - 2.3 งานบริหารกิจการนักศึกษา
  - 2.4 งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน
  - 2.5 งานบริหารธุรการ การเงินและบริการอื่น ๆ
3. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาภายในวิทยาลัย

เอกชน

สมมติฐานในการวิจัย

1. โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนเหมือนกับโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐ
2. งานบริหารการศึกษาภายในวิทยาลัยเอกชนเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารกิจการนักศึกษา งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน งานบริหารธุรการ การเงินและการบริการอื่น ๆ เป็นไปตามหลักของการบริหารการศึกษา

3. ผู้บริหารและอาจารย์ประจำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับเฉพาะงานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน ระดับอุดมศึกษา

คำว่า "วิทยาลัยเอกชน" หมายถึง วิทยาลัยเอกชนที่ให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษา และมีคณะวิชาที่ทำการสอนถึงระดับปริญญา ในความควบคุมมาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย ตามหลักภูมิศาสตร์ในที่นี้ได้แก่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดนครปฐม

คำว่า "งานบริหารการศึกษา" หมายถึง งานหลัก 5 ประเภท คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารกิจการนักศึกษา งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน งานบริหารการเงินและบริการอื่น ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์ประจำและผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชน 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยการคำ วิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาลัยเกริก วิทยาลัยเทคนิคสยาม วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต วิทยาลัยแสงธรรม วิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างเป็นชั้น จากอาจารย์ประจำที่ทำการสอนประจำในวิทยาลัยทั้ง 8 แห่ง ในปีการศึกษา 2519

จำนวน 50% ของประชากรของแต่ละวิทยาลัยเป็นจำนวน 162 คน เป็นชาย 62 คน หญิง 100 คน และจากผู้บริหารทั้ง 8 วิทยาลัย จำนวน 50% ของประชากรในแต่ละวิทยาลัยเป็นจำนวน 38 คน เป็นชาย 29 คน หญิง 9 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ การวิเคราะห์จากเอกสาร: แบบ สัมภาษณ์และสอบถาม แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชน แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ฉบับ คือแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ประจำ ซึ่งทั้ง 2 ฉบับได้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนทั้ง 5 งาน คืองานบริหาร-วิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน งานบริหารกิจการ-นักศึกษา งานบริหารธุรการ การเงินและบริการอื่น ๆ ลักษณะของแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ประจำแบ่งเป็น 2 ตอน และของผู้บริหารแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นในงานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยทั้ง 5 งานมีจำนวนคำถาม 59 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นการตอบคำถามโดยเสรีสำหรับผู้บริหาร เกี่ยวกับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่อาจารย์ประจำ การควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน งานบริหาร-กิจการนักศึกษา งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน และอื่น ๆ (ถ้ามี)

ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้ ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงและนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ประจำของวิทยาลัยเอกชน 2 แห่ง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาแก้ไขปรับปรุงแล้วจึงนำมาใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์เอกสารได้ทำการศึกษาเอกสารจากพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย พระราชบัญญัติของวิทยาลัยเอกชนและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระเบียบการและหลักสูตรของวิทยาลัยเอกชน

การสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชนทั้ง 8 แห่งด้วยตนเอง พร้อมทั้งแจกแบบสอบถาม และนัดวันเวลาที่จะรับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์โครงสร้างงานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยจากเอกสารต่าง ๆ เสนอโดยวิธีการบรรยายสรุปและแผนภูมิประกอบ
- ตอนที่ 2 โครงสร้างของงานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนทั้ง 5 งาน เสนอโดยแผนภูมิและการบรรยาย
- ตอนที่ 3 จัดอันดับความสำคัญของงานบริหารการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และของอาจารย์ประจำในงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 คำนโดยสวนรวม
- ตอนที่ 4 จัดอันดับความสำคัญของงานบริหารการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และของอาจารย์ประจำในงานบริหารการศึกษา แยกเป็นรายละเอียดของแต่ละงาน
- ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษา
- ตอนที่ 6 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากงานบริหารการศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ตอนที่ 1 ศึกษาโครงสร้างของงานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน
ทั้ง 10 แห่ง ผลปรากฏว่า

1. วิทยาลัยเอกชนทั้งหมด ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 7 วิทยาลัย
ตั้งอยู่ส่วนภูมิภาค 1 วิทยาลัย ในที่มี 1 วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง
คือ วิทยาลัยเกริก และมี 2 วิทยาลัยที่มีหอพักให้นักศึกษา คือ วิทยาลัยแสงธรรม
กับวิทยาลัยศรีปทุม
2. โปรแกรมการศึกษาที่ทำการสอนในวิทยาลัยเอกชน วิทยาลัยเอกชน
ส่วนใหญ่เปิดสอนในสาขาวิชาธุรกิจหลักสูตรการบริหาร ธุรกิจ เป็นจำนวน 6 แห่ง
ในทั้งหมด ซึ่งเป็นสาขาที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ได้เปิดสอน และมีหลายสาขาที่
วิทยาลัยเอกชนทำการ เปิดสอนแต่ทางสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่ได้เปิดทำการสอน
และในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) มีหลายสาขาที่ทำการเปิดสอนในวิทยาลัย-
เอกชนแต่ไม่มีการสอนในสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐ เช่น การบัญชี การตลาด
การเลขานุการ
3. ระบบบริหารภายในวิทยาลัยเอกชน วิทยาลัยเอกชนทุกวิทยาลัยจะมี
คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การแบ่งส่วนงานแบ่งเป็นฝ่ายบริหาร
และฝ่ายวิชาการ โดยมีผู้อำนวยการ เป็นผู้จัดการดำเนินการบริหารงานทั้งหมด
ซึ่งเทียบได้กับอธิการบดีของมหาวิทยาลัยของรัฐ และมีรองผู้อำนวยการ เป็นผู้ช่วย
ในการบริหารและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในลักษณะของหัวหน้าฝ่ายแต่ละฝ่าย การบริหาร-
งานของวิทยาลัยเอกชนจะดำเนินงานเป็นบุคคลมากกว่าคณะบุคคล
4. ตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชน ตำแหน่งองค์กรบริหาร
สูงสุดได้แก่ คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยเอกชน ซึ่งทำหน้าที่และมีอำนาจคล้ายกับ
ตำแหน่งองค์กรบริหารสูงสุดของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย และ
ผู้ทำหน้าที่บริหารมหาวิทยาลัย คือ อธิการบดีซึ่งตรงกับหน้าที่ของผู้อำนวยการวิทยาลัย

หน้าที่ช่วยในการบริหารใ้แก่ผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ ใ้แก่ รองผู้อำนวยการ ทำหน้าที่คล้ายกับรองอธิการบดีฝ่ายต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้รับผิดชอบในระดับคณะของวิทยาลัยเอกชน ใ้แก่ หัวหน้าคณะหรือหัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย ซึ่งทำหน้าที่คล้ายคณบดี ผู้ช่วยคณบดี และผู้อำนวยการสำนักฯ ของมหาวิทยาลัย

5. หน่วยงานช่วยในการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน ใ้แก่ คณะกรรมการ ส่วนหน่วยงานช่วยในการบริหารของรัฐใ้แก่ อนุกรรมการสามัญมหา-วิทยาลัย สภาคณาจารย์

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยเอกชนจัดให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ ฉบับที่ 3 ปีการศึกษา 2513 - 2518 นั่นคือ แม้วการศึกษาคจะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของรัฐ แต่สภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศทำให้รัฐไม่อาจดำเนินการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงและเป็นธรรมได้โดยลำพัง ทรัพยากรของรัฐบาลอันจำกัด จึงได้เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนช่วยจัดการศึกษา ในระดับนี้ จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยเอกชนพยายามกระจายกำลัง ไปยังส่วนภูมิภาค 3 แห่ง และโปรแกรมการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนใ้พยายามเปิดสอนในสาขาที่แตกต่างกับสาขาที่ระดับอุดมศึกษาของรัฐใ้เปิดสอน การจั้ระบบหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของรัฐส่วนใหญ่เป็นวิชาเฉพาะสาขาวิชา และเน้นในลักษณะที่เป็นการผลิตบุคคลเพื่อรับราชการ แต่วิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่จะผลิตบัณฑิตเพื่อความตองการของแรงงานเอกชน ซึ่งตรงกับความมุ่งหมายของแผนพัฒนาการศึกษาของชาติฉบับที่ 4 ปีการศึกษา 2519 - 2524¹ ที่ว่ารัฐมีนโยบายสนับสนุนใ้สถาบันขยายการศึกษาในสาขาวิชาที่สถาบันนั้น ๆ มีความพร้อม เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของ เอกชนใ้ร่วมรับภาระในสาขาวิชาที่มีความถนัดใ้เต็มที่ และเพื่อให้สถาบันของรัฐจะใ้ทุ่มเททรัพยากรขยายการศึกษาทางคาน

¹ ทรวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, รายงานการสำเนาเรื่องแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติดีระยะ 4. 21 - 23 สิงหาคม 2518, หน้า 63.

ที่สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนไม่พร้อมที่ร่วมรับภาระได้ วิทยาลัยเอกชนสนใจเปิดสอนหลักสูตรในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คงเนื่องมาจากการลงทุนในการจัดการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เป็นการลงทุนที่ไม่สูงนัก เอกชนสามารถลงทุนในการจัดการศึกษาในค่านี้นี้ได้ ประกอบกับการจัดหาผู้สอนที่มีความรู้ความชำนาญด้านสังคมศาสตร์ค่อนข้างจะหาได้ง่ายกว่าวิชาอื่น ๆ สำหรับสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (เทคโนโลยี) วิทยาลัยเอกชนเปิดสอนเป็นส่วนน้อย และเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ เป็นการจัดการศึกษาที่มีการลงทุนสูง ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกสอน ประกอบกับการสรรหาผู้สอนที่มีความรู้ความชำนาญเข้ามาทำการสอนก็ทำได้ยาก และวิทยาลัยเอกชนจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ การศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับอนุปริญญา และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตลอดจนประกาศนียบัตรหลักสูตรเพิ่มเติม

ด้านการบริหารงานของวิทยาลัยเอกชนประกอบด้วยบุคลากร 3 ฝ่ายด้วยกัน คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายผู้สอน และฝ่ายวิชาการ และพนักงานธุรการทั่วไป ลักษณะของการบริหารงานเป็นบุคคลมากกว่าคณะของบุคคล

ตอนที่ 2 วิเคราะห์โครงสร้างของการบริหารการศึกษาของวิทยาลัย

1. การบริหารวิชาการของวิทยาลัยเอกชน มีการจัดองค์กรบริหารวิชาการของวิทยาลัยเป็นไปในรูปแบบหรือลักษณะโครงสร้าง เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยของรัฐ นั่นคือมีคณะกรรมการบริหารของวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด เช่นเดียวกับสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐ ที่มีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด การดำเนินการบริหารการศึกษาวิทยาลัยเอกชนมีผู้อำนวยการเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนมหาวิทยาลัยของรัฐมีอธิการบดีเป็นผู้ดำเนินการ¹

¹พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512, "ราชกิจจานุเบกษา"

ในการที่เป็นเช่นนี้คงเนื่องมาจากการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเอกชนอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน ซึ่งจะกำหนดหลักเกณฑ์ในทางจํากัดการบริหารรวมทั้งมีจุดประสงค์ในการจัดการศึกษาชั้นอุดมศึกษาให้แก่นักศึกษา โดยมีจุดประสงค์ที่จะปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการศึกษาเช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดังนั้นเพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน จึงได้มีการจัดองค์การใหญ่ของตามแบบฉบับ คือ ตามแบบอย่างของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเช่นเดียวกัน

2. การบริหารบุคลากร การจัดองค์กรและสายงานบริหารงานของบุคลากรคล้ายคลึงกับสายงานการบริหรงานสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ฝ่ายบริหารของวิทยาลัยเอกชนหรือฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัย ได้แบ่งสายงานเป็นฝ่ายต่าง ๆ แต่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมักจะแบ่งสายงานเป็น 4 สาย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายกิจการนิสิต ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ซึ่งมีรองอธิการเป็น 4 คน แต่วิทยาลัยเอกชนจะให้มีเป็น 2 ฝ่ายเป็นส่วนใหญ่ คือ ฝ่ายวิชาการ กับฝ่ายบริหาร แต่สายงานทั้ง 2 สายนี้จะครอบคลุมถึงฝ่ายกิจการนักศึกษา และฝ่ายวางแผนและพัฒนาคด้วย ที่ต้องลดลงเหลือ 2 ฝ่ายนี้คงเนื่องมาจากทรัพยากรค่านงบประมาณและการเงิน เพราะต้องใช้รายจ่ายสูงอยู่แล้ว และยังขาดแคลนบุคลากรค่านผู้มีความสามารถอีกด้วย ส่วนใหญ่จะไปทำงานในสถาบันของรัฐมากกว่า¹

การบริหารงานฝ่ายอาจารย์ได้แยกอาจารย์เป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ สำหรับอาจารย์ประจำได้มีระเบียบการจัดหา การคัดเลือกโดยฝ่ายบริหาร อำนวยความสะดวกให้ ส่วนฝ่ายพัฒนาและฝ่ายบำรุงรักษาเป็นหน้าที่ประสานงานระหว่าง

¹ รายงานสรุปผลการสัมมนาผู้บริหารวิทยาลัยเอกชน วันที่ 16 - 19

ฝ่ายวิชาการและฝ่ายบริหาร การพิจารณาความคิดความชอบของอาจารย์ จากความคิดเห็นของผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชน 38 คน ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในตำแหน่ง-
ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ เลขานุการคณะ และหัวหน้าภาค ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาความคิดความชอบของอาจารย์ประจำว่า ได้กระทำจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นขึ้นไป จนถึงคณะกรรมการบริหารวิทยาลัย โดยการพิจารณาตรงกับหลักการผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าแผนกวิชาเป็นผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดที่สุด จะต้องรับผิดชอบในการใช้งานอาจารย์อย่างถูกต้องให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของอาจารย์นั้น ๆ และผู้บังคับบัญชาทุกระดับ การสอดคล้องการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนอย่างใกล้ชิด ผลจากความคิดเห็นของอาจารย์ประจำที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 162 คน พบว่ามีชั่วโมงสอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ 11 ชั่วโมง 45 นาที อาจารย์ส่วนใหญ่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา การควบคุมคุณภาพในการสอนของอาจารย์ประจำจากความคิดเห็นของผู้บริหาร 38 คนพบว่า วิธีการที่ไ้มากที่สุดคือให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม วิธีการรองลงมาคือการมีคณะกรรมการในระดับสูงเป็นผู้ควบคุม ซึ่งการกระทำแบบนี้ตรงกับหลักเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพของอาจารย์ ซึ่ง Wotruba และ Wright¹ ได้ทำการวิจัยไว้ว่า การประเมินประสิทธิภาพของอาจารย์ควรจะมี ความหมายกว้างขวางและครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ 8 เรื่อง คือ ทักษะคติของอาจารย์ทอนิสิต ทักษะคติของอาจารย์คือนอวิชา ลักษณะบุคลิกภาพของอาจารย์ การจัดการสอน วิธีเสนอเนื้อหา สภาพในห้องเรียน รวมทั้งบรรยากาศช่วยการรวบรวมเรียบเรียงเนื้อหาวิชา การสื่อความหมายและอื่น ๆ ดังนั้นการประเมินความคิดความชอบของอาจารย์และการตรวจสอบคุณภาพของอาจารย์ควรจะเริ่มมาจากผู้เรียนก่อน ซึ่งวิทยาลัยเอกชนได้จัดการเรื่องนี้ได้ถูกต้อง

¹T.R. Wotruba and P.L. Wright, Developing a Teaching Effectiveness Assessment Instrument, (Mineograph San Diego State University, 1976.) p. 124.

3. งานบริหารกิจการนักศึกษา สายงาน งานบริหารกิจการนักศึกษา ของวิทยาลัยเอกชนมีรูปแบบในลักษณะเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนิสิตของสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐ นั่นคือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต เป็นผู้บริหารงาน และผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วย และมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต วิทยาลัยเอกชนก็เช่นกันมีรองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา หรือ รองผู้อำนวยการฝ่ายสวัสดิการนักศึกษาเป็นผู้บริหารงาน และมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา

ส่วนกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยอนุญาตหรือมีการจัดให้นักศึกษาได้แก่ การจัดในรูปแบบของสโมสร ชุมนุมต่าง ๆ การให้มีการบริการด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านสุขภาพ ด้านสหนาการ ด้านการหางานให้ทำ ด้านการแนะแนว ด้านการดูกิจการนอกสถานที่ มีการพิมพ์เอกสารทางวิชาการและจัดให้มีการเผยแพร่ทางวิชาการ งานบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเอกชนมีลักษณะกิจกรรมของการบริหาร เหมือนกับงานบริหารกิจการนิสิตของสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐ ที่เป็นเช่นนี้เพราะถ้าจะกล่าวถึงหลักโดยทั่วไปในการตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเอกชน มีส่วนที่เป็นหลักทั่วไป ที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ คงยึดถือเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน เช่น พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกับพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน ในการตราพระราชบัญญัติบททั่วไปจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ไว้อ่างไรก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อทำการวิจัยส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อบริการสังคมและบำรุงวัฒนธรรม การจัดการกิจการนักศึกษาหรือการจัดการกิจการนิสิตเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมวิชาการ การจัดการระบบบริหารกิจการศึกษามักจะให้สภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการบริหารวิทยาลัย จะเป็นผู้ออกระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้โดยอิสระ เพราะในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยจะมี พ.ร.บ. อยู่มากตราหนึ่งให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการวิทยาลัย ในการควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ถือหลักเช่นเดียวกัน นั่นคืองานกิจการนักศึกษาหรือนิสิต จะมีงานหลักของ-

กิจการฝ่ายนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับงานวินัย งานสวัสดิการ งานองค์การและกิจกรรม โครงการต่าง ๆ และในการแบ่งอำนาจการปกครองนิสิตและนักศึกษา จึงมีสถานีนิสิต นักศึกษา องค์การบริหาร ดังนั้นงานบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเอกชนจึงเป็นไปในลักษณะแบบเดียวกับงานบริหารกิจการของระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย

4. งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนของวิทยาลัยทั้ง 8 แห่ง ได้มีความสัมพันธ์กับชุมชนในการจัดกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาสังคม เช่น การอาสาพัฒนา การให้บริการทางวิชาการ การให้บริการให้ยืมสถานที่ในการประชุมหรือจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จัดกิจกรรมที่เป็นการช่วยเหลือเงินในการกุศลต่าง ๆ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหลักการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่วิทยาลัยแต่ละแห่งจัดไม่ครบทุกรายการ

งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของการพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นไปตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถาบันระดับอุดมศึกษาในประการแรก การศึกษาระดับอุดมศึกษาคือการศึกษาระดับสูงในสังคม คือ หมายถึงกลุ่มที่มีบทบาทในการดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือการศึกษาของสังคมหรือประเทศใดประเทศหนึ่ง และอุดมการณ์ของการศึกษาระดับสูงประการหนึ่งคือ การให้บริการแก่ชุมชน และในระยะนี้เป็นระยะที่บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยเริ่มออกไปสู่สังคมนอกรั้วมหาวิทยาลัยมากขึ้น การให้บริการชุมชนนอกจากจะให้ทางค่านิยมแล้วยังต้องจัดในรูปแบบของการส่งเสริมความเจริญของท้องถิ่น การทะนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประจำชาติของตนเอง นอกจากนั้นสถาบันระดับอุดมศึกษาจะต้องเป็นส่วนหนึ่งและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม สถาบันอุดมศึกษาที่จะนำการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนามาสู่สังคมได้จะต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริง และสภาพจริงของสังคม ดังนั้นจึงต้องมีการสัมพันธ์กับชุมชน

5. งานบริหารธุรการ การเงิน และบริการอื่น ๆ ของวิทยาลัย-เอกชนมีสายงานการบริหารคล้ายกับสายงานของสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐ นั่นคือ

วิทยาลัยเอกชนมีรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารเป็นผู้บริหาร แต่ของสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐ มีรองอธิการบดีฝ่ายบริหารเป็นผู้บริหาร ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการ การเงิน และบริการอื่น ๆ ซึ่งเป็นที่ที่ใดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติของวิทยาลัยเอกชน ต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ และข้อหนึ่งคือ วิทยาลัยเอกชนต้องมีวิธีการรับนักศึกษาและให้นักศึกษาออก อัตราค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียม และในข้อ 13 ยังระบุไว้อีกว่า วิทยาลัยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับโครงการใช้จ่ายเงินทุนหรือทรัพย์สินเพื่อจัดตั้ง ข้อ 14 โครงการขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือทางการเงินจากสถาบันในประเทศหรือต่างประเทศ จะเห็นได้ว่างานบริหารธุรการ การเงิน และบริการอื่น ๆ (เป็นงานสำคัญของวิทยาลัยเอกชน ดังนั้น ในมหาวิทยาลัยของรัฐ จึงให้องค์กรนี้ขึ้นกับฝ่ายบริหาร เช่นเดียวกับองค์กรของวิทยาลัยเอกชน)

ตอนที่ 3 จัดอันดับความสำคัญของงานบริหารแต่ละด้านตามความคิดของผู้บริหารและอาจารย์ประจำ

การจัดอันดับพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนรวมแต่ละด้านได้ผลดังนี้

จากการจัดอันดับความสำคัญของงานบริหารแต่ละด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำ พบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชนเห็นว่างานบริหารกิจการของนักศึกษาเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับรองลงไปได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารธุรการ และงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนอาจารย์ประจำเห็นว่างานบริหารธุรการ มาเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับรองลงมาได้แก่ งานบริหารกิจการนักศึกษา งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร และงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นอันดับท้ายสุด อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ประจำมีความคิดเห็นตรงกันเกี่ยวกับค่านางานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนเพียงด้านเดียว เท่านั้น

การที่ผู้บริหารเห็นว่าทางวิทยาลัยเอกชนมีงานบริหารกิจการนักศึกษาเป็นอันดับ 1 และงานบริหารวิชาการเป็นอันดับสอง ทั้ง ๆ ที่งานบริหารวิชาการควรจะเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในระยะเวลาที่ทำการสำรวจข้อมูล ปีการศึกษา 2519 เป็นระยะที่นักศึกษาได้เคยมีอำนาจทางการเมือง ในระหว่างปีการศึกษา 2516 - 2518 ซึ่งในช่วงหลังจากปีการศึกษา 2518 ทางผู้บริหารจึงต้องมีการเอาใจใส่ในงานที่เกี่ยวกับกิจการนักศึกษาให้มาก ส่วนอาจารย์ประจำเห็นว่างานที่เกี่ยวกับธุรการเป็นอันดับ 1 อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ประจำมองสิ่งที่ใกล้ตัวมากเพราะการทำงานในวิทยาลัยเอกชน อาจารย์ประจำต้องมีรายได้ที่สูงกว่าในการทำงาน กับสถาบันระดับอุดมศึกษาของรัฐ นั่นคือทางวิทยาลัยเอกชนจึงมักจะจัดสวัสดิการให้หลาย ๆ ด้าน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับอาจารย์ได้ทำงานอยู่กับวิทยาลัยนาน ๆ การทำเช่นนี้ทำให้อาจารย์ประจำเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนี้วิทยาลัยเอกชนมีการดำเนินงานแบบธุรกิจเข้ามาปนอยู่ด้วย ดังนั้นงานบริหารแต่ละด้านจึงรวดเร็ว และวิทยาลัยจัดกระทำในเรื่องนี้ให้แก่อาจารย์ประจำอย่างมาก จึงทำให้อาจารย์ประจำเห็นว่ามี ความสำคัญเป็นอันดับ 1

ตอนที่ 4 จัดอันดับคุณภาพความสำคัญของงานบริหารการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำในงานบริหารการศึกษา แยกเป็นรายละเอียดของแต่ละงานได้ผลดังนี้

จากการจัดอันดับความสำคัญเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำ พบว่าผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชนและอาจารย์ประจำมีความคิดเห็นตรงกันเพียง 2 เรื่องเท่านั้น คือ การสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรและเรื่อง การมอบสิทธิและหน้าที่ในการออกข้อสอบ การประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาแก่ผู้สอน ส่วนเรื่องการจัดเชิญผู้มีความชำนาญในวิชาอื่นมาช่วยสอนในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร และการจัดกิจกรรมหรือนันทนาการทางวิชาการ นั้น อาจารย์ประจำจัดไว้ในอันดับ

ความสำคัญชั้นท้าย ๆ สำหรับเรื่องการประชุมผลการศึกษาและการคัดเกรดของ
อาจารย์พิเศษเป็นหน้าที่ของอาจารย์ประจำ และการจัดใหม่เอกสารทางวิชาการพิมพ์
ออกเผยแพร่ ผู้บริหารจัดไว้ในอันดับความสำคัญชั้นท้าย ๆ ส่วนความสำคัญของเรื่อง
อื่น ๆ แยกต่างอันดับกันออกไป

จะเห็นได้ว่าสิ่งที่ผู้บริหารและอาจารย์ประจำจัดอันดับไว้ตรงกันในเรื่องของ
การจัดใหม่การสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร และเรื่องการมอบสิทธิและหน้าที่ในการออกขอ-
สอบการประชุมผลการศึกษานักศึกษาแก่ผู้สอน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะในเรื่องงาน
บริหารวิชาการ ผู้บริหารแล้วเห็นว่าหลักสูตรเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะงาน
บริหารวิชาการที่สำคัญคืองานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน งานวิชาการนี้เป็นงาน
ของการบริหารวิชาการ นอกนั้นก็มีความสำคัญที่น้อยลงมาและจะเห็นได้ว่าได้จัดเรื่อง
การจัดนิทรรศการทางวิชาการของอาจารย์ประจำไว้ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจจะเป็น
เพราะอาจารย์ประจำชั้นมีความคิดว่าการเรียนการสอนควรจะให้ทางฝ่ายวิทยาลัยเป็น
ผู้อำนวยการควบคุมให้ ดังนั้นงานบริหารวิชาการควรจะได้จัดการ เพิ่มพูนความรู้ทาง
วิชาการให้แก่นักศึกษาโดยการจัดนิทรรศการ แต่ผู้บริหารอาจจะเห็นได้จัดกระทำให้
แล้ว ซึ่งการจัดของผู้บริหารอาจจะไม่เพียงพอสำหรับอาจารย์ประจำก็ได้

จากการจัดอันดับความสำคัญเกี่ยวกับงานบริหารบุคลากร ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและอาจารย์ประจำ พบว่าผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชนและอาจารย์ประจำ
มีความคิดเห็นตรงกัน 3 เรื่องคือ การจัดใหม่อาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษาทุกคน
การจัดเวลาให้อาจารย์ประจำมีโอกาสและเวลาได้พบกับนักศึกษาเพื่อให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับปัญหาทางการเรียน และการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์ที่สอน ซึ่งทั้งสาม
เรื่องมีอันดับคือ 1, 2, 3 ตามลำดับ ส่วนเรื่องการมีสวัสดิการบ้านพักให้อาจารย์
และอาจารย์สอนในวิชาที่ไม่ตรงกับความถนัด ผู้บริหารจัดไว้ในอันดับความสำคัญชั้น
ท้าย ๆ สำหรับเรื่องการเผยแพร่เกี่ยวกับข่าวสารทางวิชาการภายในวิทยาลัย และ

การมีสวัสดิการบ้านพักให้แก่อาจารย์ อาจารย์ประจำจัดไว้ในอันดับความสำคัญชั้น
ท้าย ๆ ส่วนความสำคัญของเรื่องอื่น ๆ แยกต่างอันดับกันออกไป

ที่ผู้บริหารและอาจารย์ประจำได้จัดอันดับที่ 1, 2 และ 3 ไขตรงกัน แสดง
ให้เห็นว่าผู้บริหารและอาจารย์ประจำเห็นว่าวิทยาลัยได้จัดเรื่องเหล่านี้ให้มากเป็น
อันดับลดหลั่นกันลงมา การที่ให้มหาวิทยาลัยที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตเป็นระเบียบของ
วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว การทำเช่นนี้เป็นการทำให้คุณภาพของการเรียน
การสอนดีขึ้น จากข้อมูลชุดนี้ยังแสดงให้เห็นว่าทางวิทยาลัยจัดเวลาให้อาจารย์ที่ปรึกษา
ได้พบกับนิสิต และมีการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์ไปด้วย

การจัดอันดับความสำคัญเกี่ยวกับงานบริหารกิจการของนักศึกษา ตามความ-
คิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชนและอาจารย์-
ประจำมีความคิดเห็นตรงกัน 3 เรื่องคือ การจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาเป็นประจำ
ทุกปี อาจารย์ในวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา และวิทยาลัยมีตู้
รับคำร้องสำหรับนักศึกษา ซึ่งทั้งสามเรื่องมีอันดับคือ 1, 2, 12 ตามลำดับ ส่วนเรื่อง
การมีบริการจัดหางานให้นักศึกษาทำหลังจากจบการศึกษาแล้ว และการติดตามความ
ก้าวหน้าของนักศึกษาทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน ผู้บริหารและอาจารย์ประจำจัดอันดับ
ความสำคัญไว้ชั้นท้าย ๆ ส่วนความสำคัญของเรื่องอื่น ๆ นั้น แยกต่างกันออกไป

การที่ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ประจำมีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องการให้มี
การปฐมนิเทศนักศึกษาเป็นประจำทุกปี และมีความคิดเห็นในอันดับเดียวกัน คือ อันดับ
หนึ่งที่เป็นเช่นนี้เพราะงานนี้เป็นงานหลักของงานบริหารกิจการนิสิตและนักศึกษาอยู่แล้ว
การติดตามผลความก้าวหน้าของนักศึกษาทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน ผู้บริหารและ
อาจารย์ประจำได้จัดไว้เป็นอันดับท้าย ๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการทำงานค่านี้นั้น
เป็นงานที่ต้องใช้เวลาานาน และต้องมีการติดตามผลนอกวิทยาลัย ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำ
ได้ยากอยู่แล้ว

การจัดอันดับความสำคัญเกี่ยวกับงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ประจำพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชนและอาจารย์ประจำมีความคิดเห็นตรงกัน 3 เรื่อง คือ การติดต่อผูกครองของนักศึกษา เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา นักศึกษาของวิทยาลัยได้มีส่วนช่วยเหลือพัฒนาชุมชน และการจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพแก่ผูกครองนักศึกษา หรือแก่ชุมชน ซึ่งทั้ง 3 เรื่องมีอันดับ 1, 3, 9 ตามลำดับ ส่วนเรื่องการให้ประชาชนมีโอกาสใช้อาคารสถานที่เพื่อประโยชน์บางอย่างตามความจำเป็น และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการวิจัยแก่สังคม จัดไว้ในอันดับความสำคัญชั้นท้าย ๆ ส่วนความสำคัญของเรื่องอื่น ๆ นั้นแตกต่างกันออกไป

จากอันดับความสำคัญในอันดับที่ 1 จะเห็นได้ถึงความสัมพันธ์กับชุมชนทั้งผู้บริหารและอาจารย์ประจำจะเห็นเป็นในลักษณะของการเรียนการสอนโดยตรงของนักเรียน และได้จัดอันดับในเรื่องวิทยาลัยได้มีส่วนช่วยเหลือพัฒนาชุมชน ด้านนี้คงเห็นตรงกันในลักษณะที่นักศึกษาได้มีส่วนช่วยในงานการกุศลต่าง ๆ และงานพัฒนาชนบทเป็นส่วนใหญ่

การจัดอันดับความสำคัญเกี่ยวกับงานบริหารธุรการ การเงิน และบริการอื่น ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ประจำ พบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยเอกชนและอาจารย์ประจำมีความคิดเห็นในเรื่องงานบริหารธุรการ การเงิน และบริการอื่น ๆ ตรงกันถึง 4 เรื่อง คือ การจัดเจ้าหน้าที่ไว้อำนวยความสะดวกในการพิมพ์เอกสารประกอบการสอนให้แก่อาจารย์ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทดลองเรียนรายวิชา ก่อนจะมีสิทธิสอบการเรียนนั้นได้ ปัญหาในการที่นักศึกษาล่าพักการเรียน และการขาดแคลนห้องเรียนมีอันดับ 1, 3, 5, 6 ส่วนความสำคัญอีกสองเรื่องนั้นแตกต่างกันโดยสลับลำดับกันระหว่าง 2 กับ 4

ในลักษณะงานของงานบริหารธุรการ การเงิน และบริการอื่น ๆ ทางวิทยาลัยเอกชนมีเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายบริหารที่เพียงพอ และในระดับของเจ้าหน้าที่ฝ่าย

บริหารส่วนใหญ่จะมีการทำงานในระยะยาว ดังนั้นทางวิทยาลัยเอกชนจึงมีสิทธิ์ที่จะเลือกบุคคลเข้าทำงานได้ และเป็นบุคคลที่มีความสามารถ ทำให้งานบริหารฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่อำนวยความสะดวกในการพิมพ์เอกสารประกอบการสอนให้แก่อาจารย์มีเพียงพออีกประการหนึ่ง การสอนของอาจารย์มีปัญหามากในเรื่องตำรา นักศึกษาไม่ชอบใช้ตำราภาษาอังกฤษ และตำราภาษาไทยก็ไม่มีคนใดแต่งไว้อย่างเพียงพอ การที่อาจารย์พิเศษได้มีบทความหรือเอกสารประกอบการสอนให้ทางวิทยาลัยจัดพิมพ์ วิทยาลัยจึงได้อำนวยความสะดวกในเรื่องนี้อย่างเต็มที่

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ประจำในงานบริหารการศึกษา ผลปรากฏในแต่ละงานดังนี้

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำ เกี่ยวกับงานบริหารวิชาการพบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่ทางวิทยาลัยได้จัดการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์รายละเอียดของหลักสูตร การจัดอุปกรณ์การสอนทางเทคโนโลยีทางการศึกษาให้อาจารย์ การจัดห้องสมุดหรือแหล่งทางวิชาการให้อาจารย์และนักศึกษา การได้เชิญผู้มีความชำนาญในวิชาชีพมาคอย่างในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรสอนนักศึกษา และการจัดกิจกรรมหรือนันทนาการทางวิชาการ การวางแผนดำเนินงานของวิทยาลัย สูงกว่าความคิดเห็นอาจารย์ประจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วนในเรื่องการประเมินผลการศึกษาในวิชาของอาจารย์พิเศษ โดยให้อาจารย์ประจำเป็นผู้ตัดสิน อาจารย์ประจำมีความคิดเห็นสูงกว่าผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเรื่องอื่น ๆ ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งผู้บริหารและอาจารย์ประจำ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารคิดว่าทางวิทยาลัยได้จัดการบริหารทุกอย่างให้แก่อาจารย์ประจำ เช่น มีหลักสูตร อุปกรณ์การสอน ห้องสมุด การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้การบรรยาย เหล่านี้เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร จึงทำให้ฝ่ายบริหารเห็นว่าได้ทำหน้าที่อย่างดี จึงมีความคิด

เห็นในเรื่องนี้สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ประจำ ตรงกันข้ามอาจารย์ประจำ กลับเห็นว่า งานของตัวเองที่ทำอยู่นัก เช่น ให้อาจารย์พิเศษเป็นผู้สอน แต่การตัดเกรดหรือการให้คะแนนเป็นหน้าที่ของอาจารย์ประจำ

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำเกี่ยวกับงานบริหาร บุคลากร พบว่าในเรื่องการเผยแพร่เกี่ยวกับข่าวสารทางค่านิชาการภายในวิทยาลัย และการจัดอบรม การเปิดโอกาสให้อาจารย์ประจำได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานบริหารของวิทยาลัย และการให้อาจารย์ได้รับความรู้เพิ่มเติม ผู้บริหารมีความเห็นว่ ทั้ง 3 เรื่องนี้เป็นกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยจัดให้มากและสูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ ประจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในเรื่องอาจารย์สอนในวิชาที่ไม่ตรงกับ ความถนัด และการจัดบริการให้อาจารย์ได้รับการตรวจเช็คสุขภาพทุกปี อาจารย์ ประจำมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสองเรื่องนี้สูงกว่าความคิดเห็นของผู้บริหารอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ปรากฏว่าไม่ แตกต่างกัน

ผลของการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำ เกี่ยวกับงานบริหารกิจการนักศึกษาพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยได้เห็นว่า ได้จัดกิจกรรม ในการที่ให้อาจารย์มีส่วนร่วมคักกับนักศึกษา เช่น ได้จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาของชมรม มีการอนุญาตให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมโดยให้อาจารย์ประจำ เป็นผู้ควบคุมดูแล ได้จัด ให้มีการแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษารวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ การสอนของอาจารย์ประจำและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จากนักศึกษาด้วย ความคิดเห็นในเรื่องเหล่านี้สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ประจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เช่นนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดงานบริหารกิจการนักศึกษา ทางวิทยาลัยได้จัด ทำให้มีขึ้นตามระเบียบหรือตามหลักการของงานบริหารกิจการนักศึกษา แต่ในทางปฏิบัติ ของอาจารย์ประจำอาจจะมีโอกาสได้ปฏิบัติงานตามที่ใดกำหนดไว้ได้ไม่เต็มที่ จึง เห็นว่าได้มีการปฏิบัติในเรื่องเหล่านี้น้อย หรือมีฉะนั้นอาจจะได้ทำการปฏิบัติงานตามที่ใด

กำหนดไว้ตามที่ใดไม่เต็มที่เพราะสาเหตุว่า การจัดกิจกรรมของนักศึกษามีน้อย อาจารย์ประจำจึงทำหน้าที่ของตนตามที่มีการศึกษาเท่านั้น ซึ่งความคิดเห็นของอาจารย์ประจำคิดว่า การทำเช่นนั้นได้ผลน้อยก็เป็นไปได้

ผลการเปรียบเทียบเกี่ยวกับงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ระหว่างผู้บริหารวิทยาลัยกับอาจารย์ประจำพบว่า ผู้บริหารเห็นว่าทางวิทยาลัยได้จัดให้มีการเผยแพร่สถาบันให้ประชาชนรู้จัก มีการติดต่อกับผู้ปกครองนักศึกษาเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา การให้นักศึกษาของวิทยาลัยมีส่วนช่วยเหลือพัฒนาชุมชนสูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ประจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่ต่างกัน จะเห็นได้ว่างานที่เป็นด้านการบริหารเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นหน้าที่ของวิทยาลัย เช่น การเผยแพร่สถาบันให้ประชาชนรู้จัก เป็นหน้าที่ของผู้บริหารอยู่แล้ว ผู้บริหารจึงคิดว่าได้ทำอย่างเต็มที่แล้ว แต่ผลที่จากการกระทำยังไม่เป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำหรือคงเห็นว่าเป็นการกระทำที่ยังน้อยเกินไป อาจารย์ประจำจึงเห็นว่ามีการกระทำในเรื่องนี้น้อย แต่อย่างไรก็ตามยังมีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ประจำมีความคิดเห็นว่าทางวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับชุมชนน้อย ได้แก่ การใช้อาคารสถานที่ของวิทยาลัยและการบริการทางวิชาการของวิทยาลัยกับชุมชน การให้นักศึกษามีโอกาสได้พัฒนาชนบท

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ประจำเกี่ยวกับงานบริหารธุรการ การเงินและบริการอื่น ๆ พบว่า อาจารย์ประจำเห็นว่าในเรื่องการจัดเจ้าหน้าที่คอยรายงานผลการเรียนให้แก่นักศึกษาเป็นระยะ ปัญหาเกี่ยวกับการที่นักศึกษาลาพักเรียน การประสานการขาดแคลนห้องเรียน ทั้ง 3 เรื่องนี้ อาจารย์ประจำมีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยได้จัดให้มีการปฏิบัติสูงกว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่เป็นเช่นนี้เห็นได้ชัดว่า งานทั้ง 3 เรื่องนี้ เป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับอาจารย์ประจำทั้งสิ้น

ทั้งการรายงานผลการเรียน การลาพักของนักศึกษา การขาดห้องเรียน ผู้ประสบ
 ปัญหาเป็นอาจารย์ประจำเพราะเป็นผู้ปฏิบัติ ส่วนผู้บริหารมีหน้าที่ในการสั่งให้
 อาจารย์ทำ ปัญหาเหล่านี้จึงเกิดแก่ผู้ปฏิบัติมากกว่าผู้ให้ทำ ซึ่งผู้ให้กระทำยังคิดว่า
 ควรจะทำได้มากกว่าที่ได้คิดไว้เสียอีก

ตอนที่ 6 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากงานบริหารการศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บริหาร

เนื่องจากการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชน อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน
 พ.ศ. 2512 ผู้บริหารมีความเห็นว่าบทบัญญัติของกฎหมายนี้ ไม่เอื้ออำนวยในการบริหาร
 วิทยาลัยให้เป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรได้มีการปรับปรุง
 แก้ไขสำหรับในด้านบริหารงานบุคคลและวิชาการนั้นเห็นว่าวิทยาลัยเอกชนยังขาดแคลน
 ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคลากรประจำ และเป็นผู้เขียนตำรา ปัจจุบันส่วนใหญ่ยังใช้อาจารย์
 พิเศษอยู่ ส่วนในด้านการบริหารบุคคลและการเงินนั้น เห็นว่ารายได้ของวิทยาลัยนั้น
 ขึ้นอยู่กับค่าเล่าเรียนหรือค่าหน่วยกิตเพียงอย่างเดียว สมควรได้รับการช่วยเหลือทั้ง
 ในด้านพัฒนาอาจารย์ ทุนวิจัย ตลอดจนการผลิตตำรา

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยพบว่า วิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระรัฐในการจัดการศึกษาในภาคต่าง ๆ วิทยาลัยเอกชนน่าที่จะขยายออกไปสู่สังคมภูมิภาคบาง
2. วิทยาลัยเอกชนมีโปรแกรมการศึกษาทางด้านธุรกิจในสาขาสังคมศาสตร์ เป็นส่วนใหญ่ น่าที่จะได้เปิดทำการสอนในสาขาอื่นบ้าง เช่น วิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกเรียนมากขึ้น
3. หลักสูตรที่ดำเนินการสอนอยู่เป็นหลักสูตรในระดับปริญญาตรี เป็นส่วนใหญ่ วิทยาลัยเอกชนควรจะได้มีการ เปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น อาจเป็นลักษณะของการอบรม เพื่อให้เป็นบริการทางวิชาการตามที่ท้องถิ่นต้องการ
4. วิทยาลัยเอกชนยังมีผู้สอนประจำอยู่น้อย ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์พิเศษ การจัดการศึกษาระดับสูงที่ต้องขึ้นอยู่กับอาจารย์พิเศษนั้นไม่เป็นผลดีนัก เพราะขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอน การสอนอาจไม่สม่ำเสมอและความรับผิดชอบในการดูแลนักศึกษาอาจไม่ทั่วถึง วิทยาลัยเอกชนควรหาทางปรับปรุงจำนวนและคุณภาพของผู้สอนประจำให้มากขึ้น อาจจะทำให้ได้ตั้งแต่ปรับปรุงวิธีการสรรหาให้กว้างขวางขึ้น มีโครงการพัฒนาผู้สอนประจำ จัดทุนในการให้ครูสอนไปฝึกอบรมหรือศึกษาต่อ เปิดโอกาสให้ครูสอนประจำได้เพิ่มพูนคุณภาพ
5. ปัญหาเกี่ยวกับเขียนคำราเป็นภาษาไทยที่ยังมีอยู่น้อยนั้น วิทยาลัยเอกชนควร จะสนับสนุนให้ผู้สอนได้เขียนคำราชั้น โดยให้มีรางวัลในการ เขียนหรือมีค่าตอบแทน หรือ มีเงินนั้นควรจะได้จัดศูนย์บริการทางวิชาการภายในวิทยาลัยขึ้น
6. ผู้สอนประจำควรได้รับตำแหน่งทางวิชาการ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยของรัฐ ทั้งนี้เพื่อเป็นสิ่งที่ช่วยให้ขวัญและกำลังใจของผู้สอนวิทยาลัยเอกชนดีขึ้น

7. สำหรับค่านการเงินของวิทยาลัยที่มีรายได้จากการเก็บค่าเล่าเรียนหรือค่าหน่วยกิตนั้น วิทยาลัยเอกชนควรจัดหาแหล่งเงินช่วยเหลือในรูปต่าง ๆ บาง อาจจะช่วยสร้างแรงจูงใจให้เกิดกับประชาชน ให้ช่วยบริจาคอุดหนุนวิทยาลัย สร้างผลผลิตจากการเรียนการสอนเพื่อจำหน่ายหาทุน จัดกิจกรรมบริการชุมชน โดยมีค่าตอบแทน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ด้าน ทำให้ศึกษาถึงงานแต่ละด้านได้อย่างกว้าง ๆ เท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะได้ศึกษาถึงงานด้านหนึ่งด้านใดโดยเฉพาะ จะทำให้สามารถเจาะลึกถึงปัญหาในค่านั้น ๆ ได้ละเอียดยิ่งขึ้นซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานในค่านั้น ๆ มากยิ่งขึ้น

2. วิทยาลัยเอกชนต่าง ๆ น่าจะทำการวิจัยเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษาแต่ละด้าน เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงงานบริหารการศึกษาค่านั้น ๆ

3. ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจของผู้สอนประจำที่สอนอยู่ในวิทยาลัยเอกชน